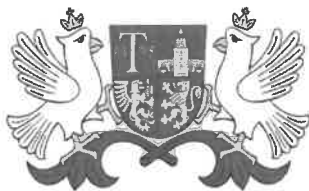
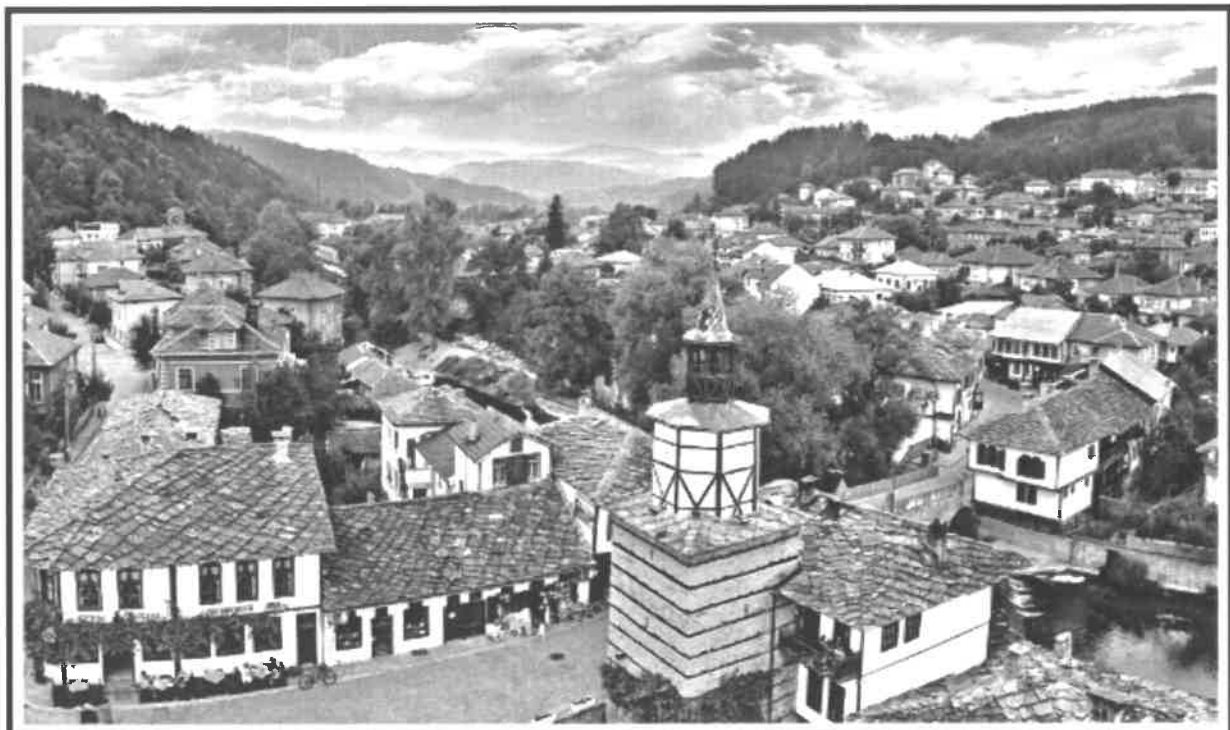

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

ОБЩИНА ТРЯВНА

**ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА
НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА
КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ
ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА**

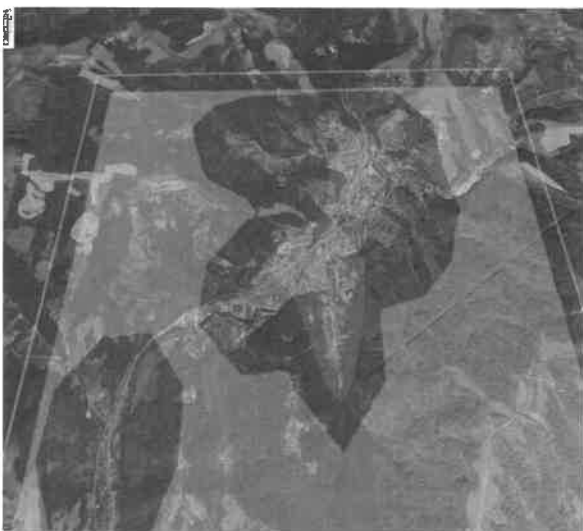
Отчетът е изготвен на основание чл. 27, ал. 2 от Закон за чистотата на атмосферния въздух. Програмата е приета с Решение №41/27.03.2025г. на Общински съвет Трявна

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ₁₀ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за намаляване нивата на замърсителите и достигане на нормите за качество на атмосферния въздух, по показател фини прахови частици с размер до 10 µg (ФПЧ₁₀) на територията на град Трявна е изготвена на основание чл. 27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ)*.

Целта на програмата е намаляване нивата на замърсителите на въздуха на територията на община Трявна и достигане на нормите за ФПЧ₁₀ на цялата територия на града в периода 2021-2028г, намаляване на здравния риск, контрол на мероприятията за намаляване замърсяването от опесъчаването и хигиенизирането, битовото отопление, транспорта и строителните дейности и формулиране на мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух.

Фигура 1: Дисперсионно моделиране на замърсяването с ФПЧ₁₀, 2022г.

Най – значителният източник на ФПЧ₁₀ в околната среда в гр. Трявна е битовото отопление. Други значителни източници са строителните дейности, транспортът, котлите на обществените и търговските сгради.

През 2025г. е разработен план за действие съгласно чл. 27 от ЗЧАВ, указващ мерките, които трябва да бъдат предприети в краткосрочен и средносрочен план, с оглед намаляването на риска и ограничаване продължителността на превишаване на установените норми, включително и при неблагоприятни метеорологични условия. Програмата и плана за действие са динамичен документ, който е отворен за допълнения, когато бъде налична нова информация, както и при настъпване на промени в основните бази данни в общината.

Част от мерките, които са заложи в ПРОГРАМАТА са с постоянен характер-поддържане на пътната настилка в добро състояние, изграждане на велоалеи, увеличаване на механичното почистване на улиците, които се изпълняват регулярно във времето и в зависимост от наличния финансов ресурс на общината.

Община Трявна изпълнява и мерки, които имат отношение към подобряване на КАВ-мерки за енергийна ефективност на жилищни сгради, ежегодно възстановяване и асфалтиране на уличната настилка, миене и мокро почистване на уличната мрежа и площи за обществено ползване (ежедневно по график) и поддържане на зелените площи.

Основната цел на програмата е да се осигури добро качество на атмосферния въздух, отговарящо на нормативните изисквания и устойчиво поддържане на установените норми във всички райони на община Трявна.

Изпълнението е заложино за следните периоди:

- ✓ краткосрочни – изпълнение в рамките на 12 месеца;
- ✓ средносрочни и дългосрочни – изпълнение в рамките до 2028г.

Наблюдение и контрол върху качеството на атмосферния въздух се осъществява от ИАОС с мобилна автоматична станция (МАС). Тя се разполага на пункт „Община Трявна“

Качество на въздуха в община Трявна в реално време:<https://www.accuweather.com/bg/bg/tryavna/47959/air-quality-index/47959>

Местоположение на пункт за мониторинг в гр. Трявна

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

II. ПРОИЗХОД НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО

През 2018г. и 2022г. е направена инвентаризация на емисии ФПЧ₁₀. След извършен анализ, източниците на емисии, водещи до замърсяване на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ в гр. Трявна са посочени в Таблица 1:

- ✓ **Битово отопление**, което включва отопление на жилищни и обществени сгради с твърди горива и използването на нискоефективни отоплителни устройства;
- ✓ **Неорганизиран източници** - емисии от строителна дейност и селското стопанство (при обработка на почвата)
- ✓ **Общински сгради**
- ✓ **Индустрия**- включват емисии от негоривни процеси в индустрията
- ✓ **Транспорт** - включват се емисиите само от изгарянето на фосилни горива, износване на пътната настила и гумите, ресуспендираният прах се оценява експертно

Източник	2018		2022	
	т/год	%	т/год	%
1. Битово отопление	87,56	90,4%	77,13	89,4%
2. Строителни дейности, неорганизиран източници	8,7	9,0%	8,7	10,1%
3. Общински сгради	0,349	0,360%	0,336	0,4%
4. Индустрия	0,236	0,244%	0,14	0,2%
5. Транспорт	0,001	0,002%	0,001	0,0%
Общо:	96,85		86,31	

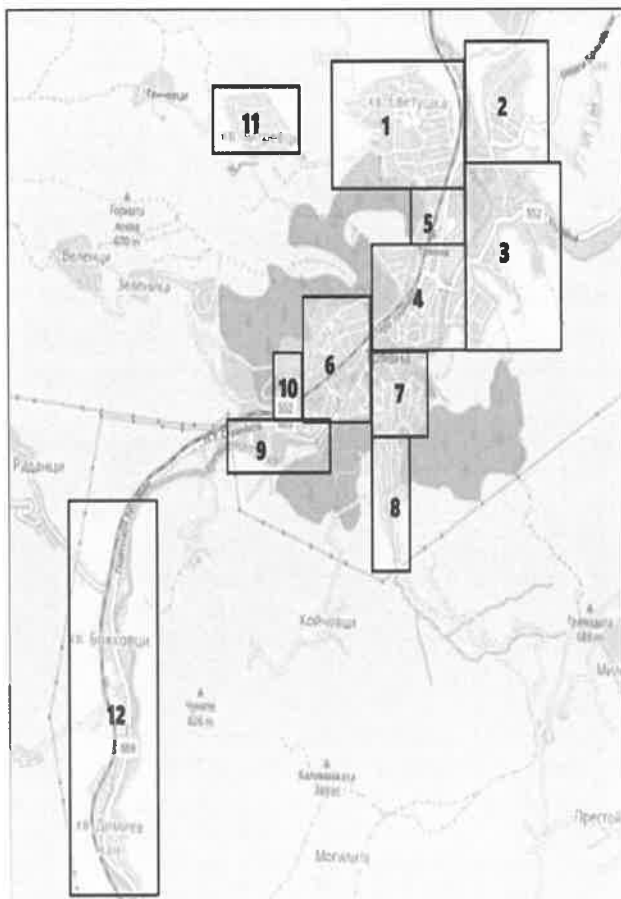
Таблица 1: Източници на емисии ФПЧ₁₀ в гр. Трявна

Фигура 2: Инвентаризация на емисии ФПЧ₁₀

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Условно гр. Трявна е разделена на 12 по- малки зони, в които са оценени емисиите ФПЧ₁₀:

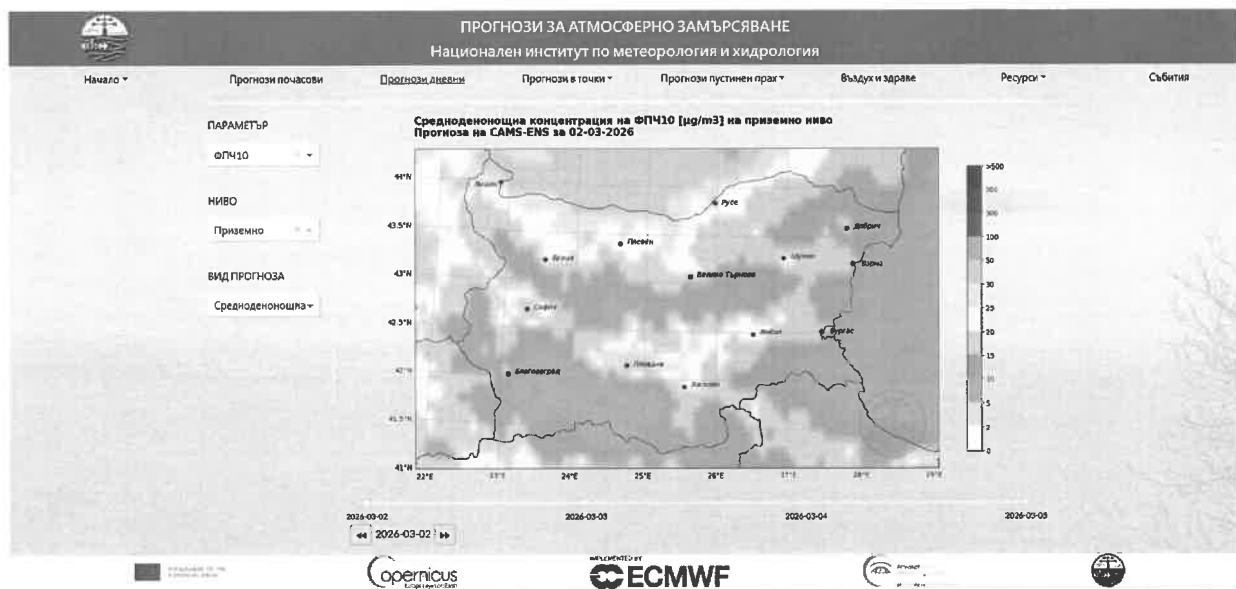

Зона	2018-ФПЧ ₁₀ , t/год	2022-ФПЧ ₁₀ , t/год
1	13,79	12,24
2	7,39	6,49
3	7,56	6,60
4	7,59	6,63
5	3,61	3,16
6	8,52	7,47
7	10,52	9,22
8	11,22	9,87
9	2,76	2,43
10	2,71	2,57
11	4,00	3,53
12	7,90	6,94
Общо:	87,56	77,13

Фигура 2: Зони като площи източници

Таблица 2: Емисии ФПЧ₁₀ в гр. Трявна

В сайта на Национален институт по метеорология и хидрология, ежедневно се предоставят данни за атмосферните замърсители в България: https://airquality.meteo.bg/daily_forecast_BG

Фигура 4: Прогнози за атмосферно замърсяване от НИМХ

III. ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЛОЖЕНИТЕ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕТО НА КАВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ФПЧ 10 В ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КРАТКОСРОЧНИ МЕРКИ

1. БИТОВО ОТОПЛЕНИЕ - НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ ФПЧ10 С 5UG/M3

СЕКТОР - БИТОВО ОТОПЛЕНИЕ	
МЯРКА /ДЕЙНОСТ	
↓	Tr_f_1.1 Създаване на електронна система за домакинства, отопляващи се на дърва и въглища и използваните от количества на годишна база. Картиране на тези домакинства.
↓	Tr_r_1.2 Въвеждане на забрана за изгаряне на отпадъци. Регулярни проверки на жилища, малки стопански обекти през отоплителния сезон
↓	Tr_t_1.3 Привличане на финансирани и стимулиране замената на неефективните високоемисионни отоплителни уреди на дърва и въглища с алтернативни високоэффективни нискоемисионни уреди за отопление
↓	Tr_i_1.4 Насърчаване и подпомагане реализирането на мерки за енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината с цел намаляване на енергийното потребление и емисиите ФПЧ10
↓	Tr_i_1.6 Провеждане на информационна кампания за ограничаване използването на примитивни печки за отопление на твърди горива с ниска топлинна ефективност и използването на сурова дървесина за отопление.
↓	Tr_i_1.7 Определяне на броя и местоположението на домакинствата, които използват уреди за отопление на въглища и дърва
↓	Tr_o_1.8 Адаптиране на подходяща методика за създаване на обслужване на едно гише за предоставяне на персонализирани съвети на собственици на жилищни сгради и инвеститори) за процеса на цялостно обновяване за получаване на информация за мерки и механизми на наблюдение и контрол за постигане на резултати и ползи.
↓	Tr_f_1.9 Въвеждане на едно-гише за ЕЕ и ВЕИ за ефективни съвети и улесняване участието жилищни сгради в програми за обновяване, вкл. на ниско доходни собственици

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 На ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Краткосрочни мерки 2024-2025 г.								
1. Битово отопление - намаляване на емисиите ФПЧ10 с 5 ug/m ³								
Мярка/действие	Приоритет	Срок на прилагане	Отговоря	Възможни финансови източници	Стойност лв.	Показател за въздействие/показател за изпълнение	Очакван ефект за подобряване на КАВ по емисии	
1	3	4	5	6	7	8	9	
1. Битово отопление - намаляване на емисиите ФПЧ10 с 5 ug/m ³								
Tr_f_1.1	Създаване на електронна система за домакинства, отопляващи се на дърва и въглища и използваните от количества на годишна база. Картиране на тези домакинства.	В	2024-2025	Община Трявна	ПОС	100 000	Създадена електронна система	принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m ³
В процес на изпълнение - Към отчетната година започна събиране на информация, относно домакинствата отопляващи се на дърва и въглища.								
Tr_g_1.2	Въвеждане на забрана за изгаряне на отпадъци. Регулярни проверки на жилища, малки стопански обекти през отоплителния сезон	В	2024-2025	Община Трявна	ПОС		Инспекторат	принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m ³

Краткосрочни мерки 2024-2025 г.						
Мярката се изпълнява – Забрани за изгаряне на отпадъци са разписани в Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване на чистотата на територията на община Трявна.						
Tr_t_1.3	Привличане на финансиране и стимулиране на замаяната на неэффективните високоемисионни отоплителни уреди на дърва и въглища с алтернативни високоэффективни нискоемисионни уреди за отопление	В	2024-2025	Община Трявна	ПОС	800 000
През отоплителният сезон се извършват регулярни проверки от служители към общинска администрация –Трявна.						
Домакинства с подменени уреди на твърдо гориво – бр.						
с принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m3						
Мярката не е изпълнена , поради липса на финансиране.						
Tr_i_1.4	Насърчаване и подпомагане на мерки за реализирането на мерки за енергийната ефективност в жилищните сгради на територията на общината с цел намаляване на енергийното потребление и емисиите ФПЧ10	В	2024-2025	Община Трявна	ПРР – обновяване на жилищни сгради НПБЕЖС	1 200 000
Сгради с реализирани мерки за енергийна ефективност – бр./годишно						
принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m3						
Мярката се изпълнява . Подадени са 3 (три) заявления за финансиране по Програма за енергийна ефективност на жилищни сгради по Плана за възстановяване и устойчивост. Същите са включени в резервния списък за финансиране						

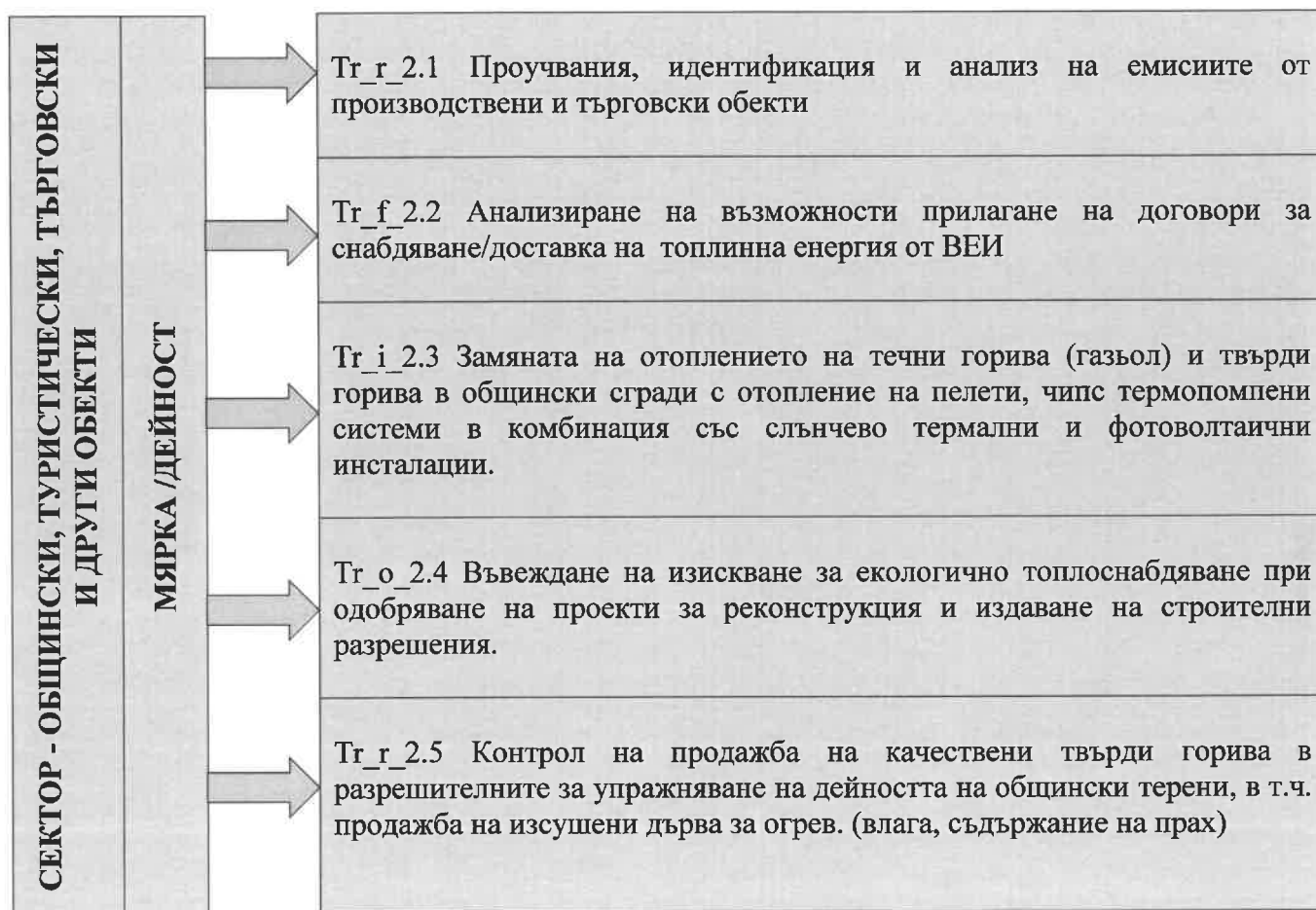
ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 На ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Краткосрочни мерки 2024-2025 г.								
Тр. i_1.5	Ежегодно провеждане на информационни кампании за задълженията на лицата, използващи дървесина за битово отопление съгласно Наредба № 6 за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление	С	2024-2025	Община Трявна	ПОС Общински бюджет	3000 лв./год.	Целеви групи- бр.	принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m3
Мярката се изпълнява								
Съгласно разпоредбите заложи в Наредба № 6 за изискванията и контрола върху дървесината, която се използва за битово отопление, при извършване на регулярни проверки, контролните органи предоставят информация относно забраната за горене на дървесина, която е обработена повърхностно с бои, лакове, смоли и лепила или да е претърпяла друга химична обработка. Като целевата група са физически лица и юридически лица.								
Тр. i_1.6	Провеждане на информационна кампания за ограничаване използването на примитивни печки за отопление на твърди горива с ниска топлинна ефективност и използването на сурова дървесина за отопление.	В	2024-2025	Община Трявна	Оперативни програми Общински бюджет	5000лв/год	Проведени информационни кампании	принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m3
Мярката се изпълнява								
При извършване на регулярни проверки, контролните органи предоставят информация относно забраната за горене на дървесина, която е обработена повърхностно с бои, лакове, смоли и лепила или да е претърпяла друга химична обработка.								

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Краткосрочни мерки 2024-2025 г.									
Tr_i_1.7	Определяне на броя и местоположението на домакинствата, които използват уреди за отопление на въглища и дърва	В	2024-2025	Кмет или оправомощено лице	ПОС	5000	Идентифицирани домакинства на твърдо гориво	принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m3	
По данни от националната мрежа на експертите по КАВ, дялът на жилищата, отоплявани с твърдо гориво (дърва и брикети от дървесина) от общи брой обитавани жилища в общината е 76,45%									
Tr_o_1.8	Адаптиране на подходяща методика за създаване на обслужване на едно гише за предоставяне на персонализирани съвети на собственици на жилищни сгради и инвеститори за процеса на цялостно обновяване за получаване на информация за мерки и механизми на наблюдение и контрол за постигане на резултати и ползи.	С	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет и проектно финансиране	5 000	Одобрена методика за обслужване на едно гише	принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m3	
Мярката се изпълнява. Определени са служителите от общинска администрация, които да информират и консултират собственици на жилищни сгради за мерки и механизми на наблюдение и контрол, с цел постигане на резултати и ползи от ЕЕ и ВЕИ.									
Tr_f_1.9	Въвеждане на едно-гише за ЕЕ и ВЕИ за ефективни съвети и улесняване участието жилищни сгради в програми за обновяване, вкл. на нискодоходни собственици	В	2024-2025	Кмет	Общински бюджет и проектно финансиране	50 000	Въведено физическо и/или електронно информационно звено	принос към намалението на ФПЧ10 с 5 ug/m3	
Мярката се изпълнява Информация за участие в програми за обновяване на жилищни сгради е качена на интернет страницата на Община Трявна. Информация може да бъде получена и на място в административната сграда на Общината.									

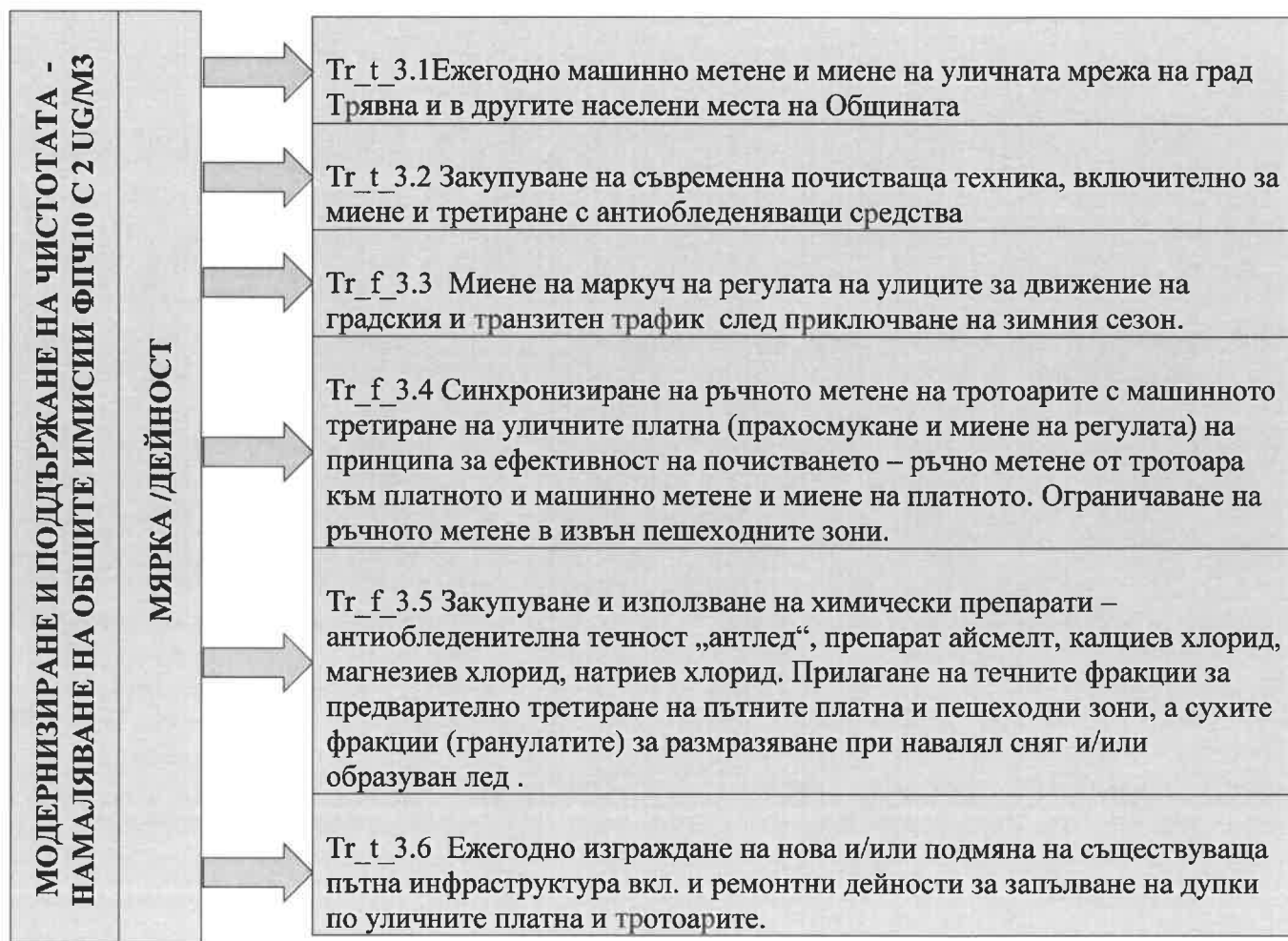
2. НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ ФПЧ10 С 2 UG/M3 ОТ ОБЩИНСКИ, ТУРИСТИЧЕСКИ, ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ОБЕКТИ

Краткосрочни мерки 2024-2025 г.									
2. Намаляване на емисиите ФПЧ10 с 2 ug/m3 от общински, туристически, търговски и други обекти									
Тг_г_2.1	Проучвания, анализ на емисиите от производствени и търговски обекти	С	2020 2022	Община Трявна	Общински бюджет	10 000 лв.	Проведено проучване – бр.	принос намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3	към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3
Мярката не е изпълнена									
Тг_f_2.2	Анализиране на възможности прилагане на договори за снабдяване/доставка на топлинна енергия от ВЕИ	В	2024-2025	Община Трявна	-	-			
Мярката не е изпълнена									
Тг_i_2.3	Замяната на отоплението на течни горива (газъл) и твърди горива в общински сгради с отопление на пелети, чипс, термомоплени системи в комбинация със слънчево термални и фотоволтаични инсталации.	В	2024- 2025	Община Трявна	Общински бюджет ППР Нац.фонд ЕЕ и ВЕИ Норвежка програма	800 000	Обекти с променено отопление – 0 бр.	принос намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3	към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3

<p>Мярката се изпълнява През отчетния период Административната сграда на Община Трявна е преминала от отопление на гориво нафта на VRF система (термопомпи). ДГ „Светлина“ е преминала от отопление на пелети към VRF система (термопомпи) и е изграден ФЕЦ. Народно читалище „Пенчо Славейков 1871“ има изградена VRF система (термопомпи) в Дом за стари хора при изпълнение на проект за реформиране на сградата, който се изпълнява към момента, старата отоплителна инсталация, работеща с нафта е подменена с нова VRF система (термопомпи)</p>							Обекти с променено отопление –4 бр.		Одобрени проекти с екологично отопление		към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3	
Tr_o_2.4		Въвеждане на екологично топлооснабдяване при одобряване на проекти за реконструкция и издаване на строителни разрешения.		В 2024-2025		Главен архитект		Общински бюджет		1000		
<p>Мярката се изпълнява. Следи се в техническите проекти, част ОВК да се залага екологично отопление.</p>												
Tr_r_2.5		Контрол на продажба на твърди горива в разрешителните за упражняване на дейността на общински терени, в т.ч. продажба на изсушени дърва за огрев. (влага, съдържание на прах)		В 2024-2025		Община Трявна		Общински бюджет		1000		
<p>Съгласно разпоредбите на чл. 14, от Наредба за изискванията за качеството на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол - Контролът се осъществява от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) или оправомощени от него длъжностни лица.</p>												
Извършен контрол на обекти										към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3		

3. МОДЕРНИЗИРАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЧИСТОТАТА - НАМАЛЯВАНЕ НА ОБЩИТЕ ИМИСИИ ФПЧ10 С 2 UG/M3

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Краткосрочни мерки 2024-2025 г.								
3. Модернизирани и поддържане на чистотата - намаляване на общите емисии ФПЧ10 с 2 ug/m3								
Tr_t_3.1	Ежегодно машинно метене и миене на уличната мрежа на град Трявна и в другите населени места на Общината	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	41 600	Изметени и измити площи, дка/годишно	принос към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3
<p>Мярката се изпълнява. Дейността се осъществява от Звено „Чистота“ към Община Трявна по предварително утвърден график.</p>								
Tr_t_3.2	Закупуване на съвременна почистваща техника, включително за миене и третиране с антиобледеняващи средства	В	2021-2022	Община Трявна	Общински бюджет	600 000	Брой закупени машини	принос към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3
<p>Мярката се изпълнява. Община Трявна има сключен договор с фирми по зимно поддържане, които разполагат с необходимата техника и антиобледеняващи средства.</p>								
Tr_f_3.3	Миене с маркуч на регулата на улиците за движение на градския и транзитен трафик след приключване на зимния сезон.	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	15 000	Измиването е осъществено в срок	принос към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3
<p>Мярката се изпълнява. Миенето на улиците за движение на градския и транзитен трафик, се извършва след приключване на зимния сезон от фирмите по зимно поддържане и Звено „Чистота“ към Община Трявна.</p>								

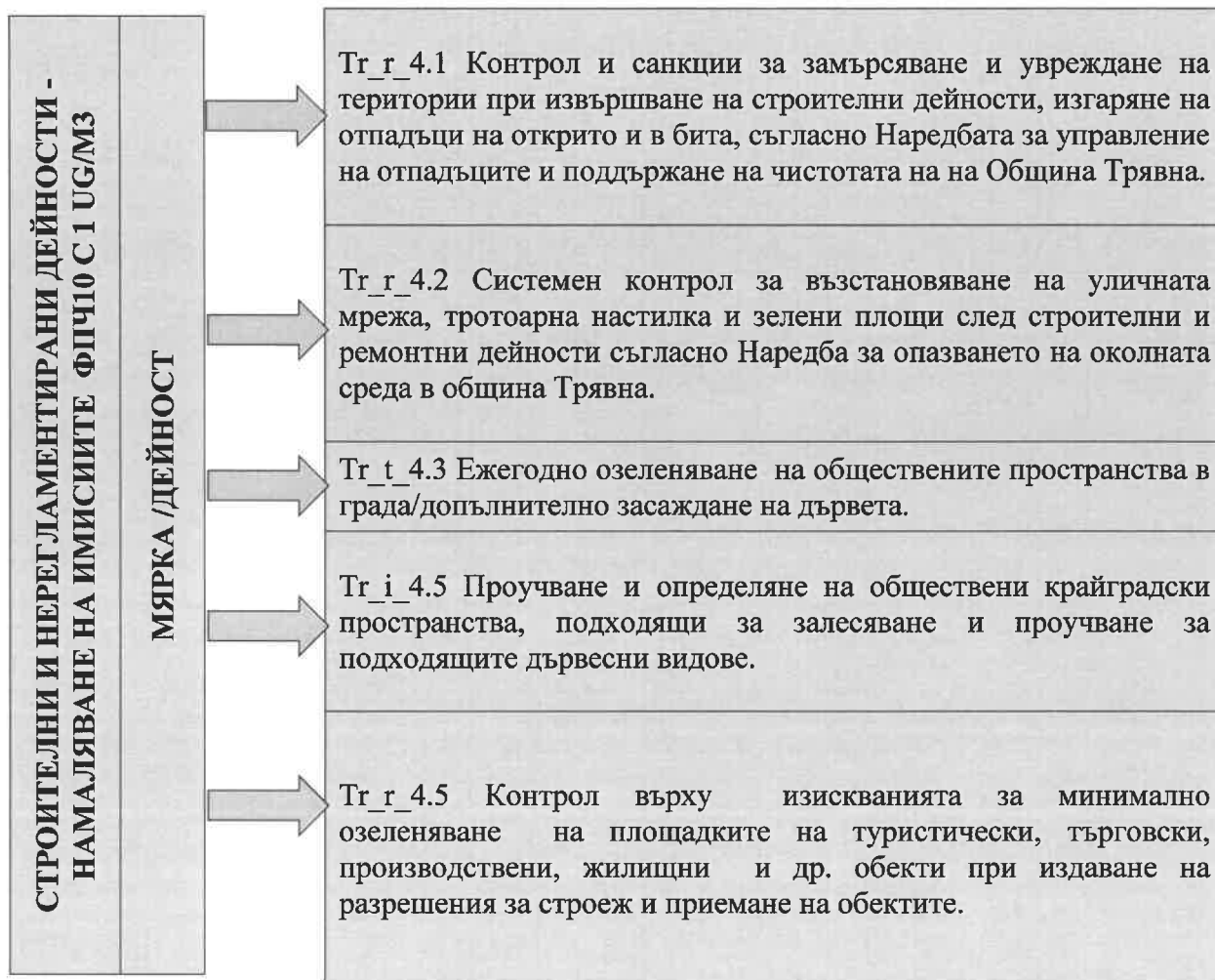
ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Tr_f_3.4	Синхронизиране на ръчното метене на тротоарите с машинното третиране на улицните платна (прахосмукане и миене на регулата) на принципа за ефективност на почистването – ръчно метене от тротоара към платното и машинно метене и миене на платното. Ограничаване на ръчното метене в извън пешеходните зони.	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	В рамките на бюджета	Почистени дка/годишно	площи,	принос към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3	
Мярката се изпълнява. Назначени са служители в Звено „Чистота“, които се координират от началник, съгласно предварително утвърден график.										
Tr_f_3.5	Закупуване и използване на химически препарати – антиобледенителна течност „антлед“, препарат айсмелт, калциев хлорид, магнезиев хлорид, натриев хлорид. Прилагане на течните фракции за предварително третиране на пътните платна и пешеходни зони, а сухите фракции (гранулатите) за размразяване при навалял сняг и/или образуван лед.	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	50 000лв	Използвани кг/годишно	соли –	принос към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3	
Мярката се изпълнява. Фирмите по зимно поддържане, на база сключен договор за "Зимно поддържане, снегочистване и опесъчване на общинската пътна мрежа в община Трявна" извършват превантивна обработка с химични вещества преди да започне снеговалежа на пътните платна(използвани соли 161 т./г. Общината извършва проверка на доставените количества, в началото на всеки зимен сезон. Обработката с химични вещества на пешеходните зони се извършва от Звено „Чистота“ към Община Трявна.(използвани соли-875 кг/г.)										
Общо използвани соли- 161 875.00 кг/г										

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Tr_t_3.6	Ежегодно изграждане на нова и/или подмяна на съществуваща пътна инфраструктура вкл. и ремонтни дейности за запълване на дупки по улицните платна и тротоарите.	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет Национален бюджет	3 700 000	Ремонтирана пътна инфраструктура - кв.м/годишно	принос към намалението на ФПЧ10 с 2 ug/m3	
<p>Мярката се изпълнява. През отчетната година са извършени:</p>									
<p>1. Основен ремонт на ул. „Люляк“, гр. Трявна ПИ 73403.501.2853 от кръстовището с ул. „Асеновци“ до кръстовище с GAB 3303 с. Рашовите;</p>									
<p>2. Строително-монтажни работи на обект: "Ремонт паважни настилки на ул. „Бачо Киро“, ул. „Ангел Кънчев“ и ул. „Уста Иван“, гр. Трявна;</p>									
<p>3. Текущ ремонт и поддържане на републиканските пътища в границите на градовете Трявна и Плачковци през 2025 г. ;</p>									
<p>4. Текущ ремонт улици в кв. Ковачевци, гр. Плачковци;</p>									
<p>5. Текущ ремонт улици в ул. „Бедек“, гр. Трявна;</p>									
<p>6. Рехабилитация и/или реконструкция на участък от общински път GAB 2276, община Трявна (с. Престой - с. Бахреци/ за СМР, строителен и авторски надзор;</p>									
<p>7. основен ремонт на ул. „Васил Априлов“, гр. Трявна;</p>									
<p>8. Реконструкция на улици в община Трявна –ул. „Захари Петров“ и ул. „Цаньо Шишков“;</p>									
							Ремонтирана пътна инфраструктура –	17 892,94 кв.м/г.	

4. СТРОИТЕЛНИ И НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ ДЕЙНОСТИ - НАМАЛЯВАНЕ НА ИМИСИИТЕ ФПЧ10 С 1 UG/M3

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

4. Строителни и нерегламентирани дейности - намаляване на емисиите ФПЧ10 с 1 ug/m3									
Тг_г	Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности, изгаряне на отпадъци на открито и в бита, съгласно Наредбата за управление на отпадъците и поддържане на чистотата на Община Трявна	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	5 000	Брой извършени проверки/годишно	Брой констатирани нарушения/годишно	принос към намалението на ФПЧ10 с 1 ug/m3
Тг_г 4.1	Контролът по спазване на Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Трявна се извършва от двама служители, определени със Заповед на Кмета на Община Трявна. През отчетната година са констатирани пет нарушения за увреждане на територии при извършване на строителни дейности. На нарушителите е наложена глоба.	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	5 000	Брой извършени проверки/годишно	Брой констатирани нарушения/годишно- 5	принос към намалението на ФПЧ10 с 1 ug/m3
Тг_г 4.2	Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа, тротоарна настилка и зелени площи след строителни и ремонтни дейности съгласно Наредба за опазването на околната среда в община Трявна	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	5 000	Брой извършени проверки/годишно	Брой констатирани нарушения/годишно	принос към намалението на ФПЧ10 с 1 ug/m3
Мярката се изпълнява.							Брой извършени проверки/годишно – 7	Брой констатирани нарушения/годишно-2	
Извършва се периодичен контрол, относно възстановяване на уличната мрежа, тротоарна настилка и зелени площи след строителни и ремонтни дейности. Установени са две нарушения за некачествено възстановяване. Извършени са проверки от комисия, съставени са КП с предписания.									

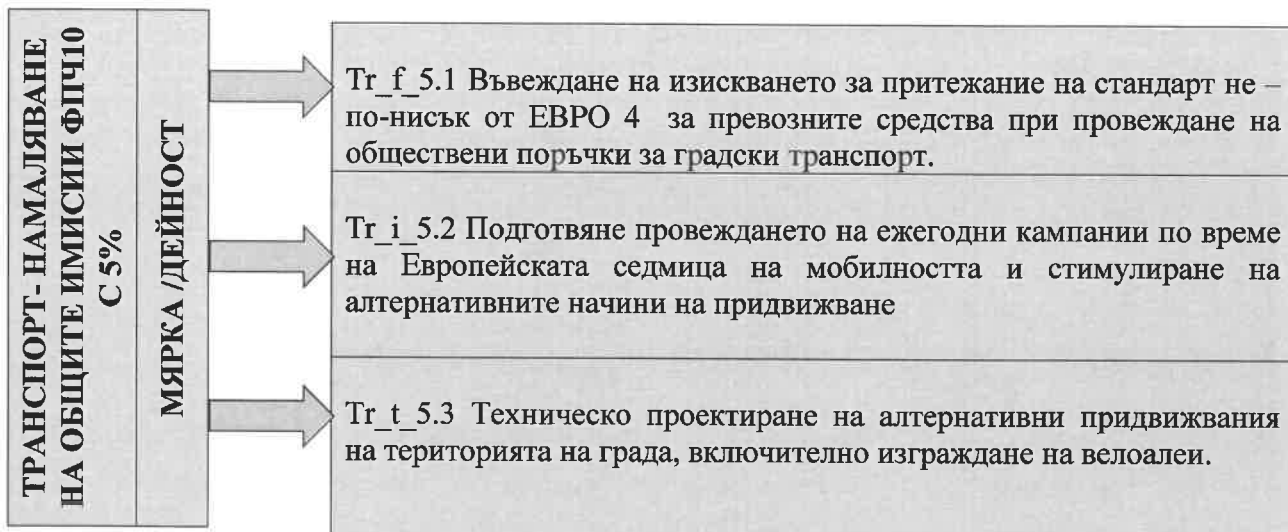
ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Tr_t_4.3	Ежегодно озеленяване на обществените пространства в града/допълнително засаждане на дървета.	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	24 000	Озеленени пространства в рамките на града – дка/година Брой засадени нови дървета – броя/година	принос към намалението на ФПЧ10 – с 1 ug/m3
Tr_i_4.4	Мярката се изпълнява. Организирант се кампани за озеленяване на обществените пространства и засаждане на дървета. Кампаните се провеждат от Община Трявна и ДГС „Плачковци“. През отчетната година по случай „Седмицата на гората“ са засадени Cercis- 3 бр. Ginkgo biloba -3бр в района на парка на Етнографския комплекс в града. 15 бр. дръвчета бяха засадени на Божковска поляна, гр. Трявна и Acer platanooides 'Globosum'-1бр. През отчетната година са засадени и 789 бр. храстова растителност и 30 бр. рози. Зацветени са 521м ²	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	10 000	Озеленени пространства в рамките на града – 1,25 дка/година Брой засадени нови дървета – броя/година -22 бр.	принос към намалението на ФПЧ10 с 1 ug/m3
Tr_i_4.4	Прочувване и определяне на обществените крайградски пространства, подходящи за залесяване и прочувване на подходящите дървесни видове	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	10 000	Иницилирана и създадена работна група от общината за прочувването. Приключено прочувване с пълна информация за терените и подходящите видове дървета – брой	принос към намалението на ФПЧ10 с 1 ug/m3
Tr_i_4.4	През отчетната година във връзка с участие на Община Трявна в Националния конкурс на Нестле България – „SOS Залесяване“, е извършено прочувване за залесяване на площ с размери 3,34 декара, намиращ се в квартал Кисийска мера в града за залесяване с подходящи видове дървесна растителност.							

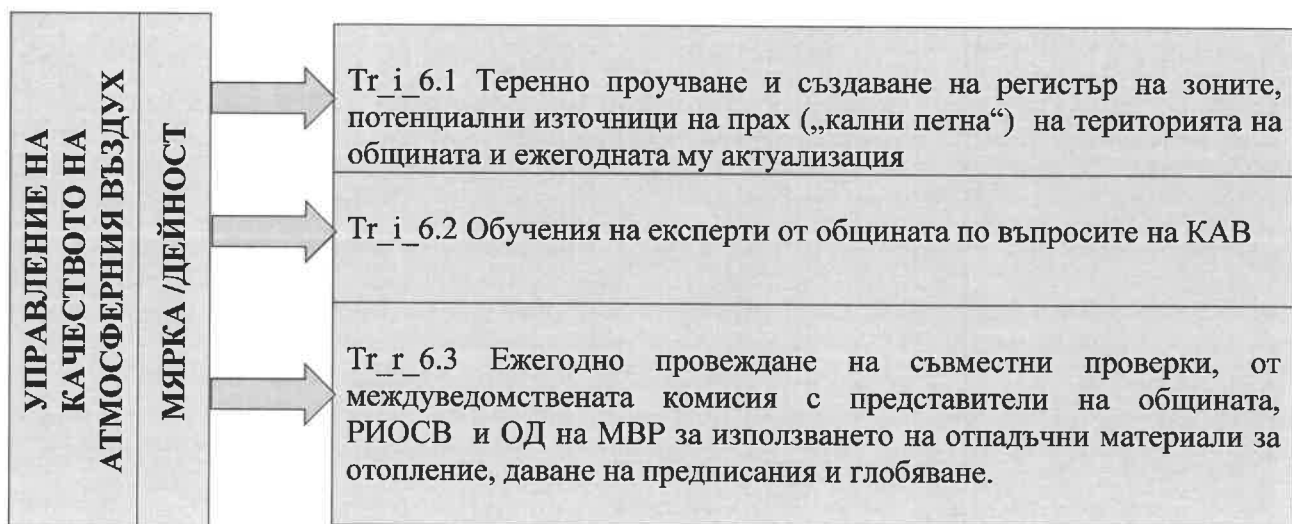
ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Тг_г_4.5	Контрол върху минимално озеленяване на площадките на туристически, търговски, жилищни и др. обекти при издаване на разрешения за строеж и приемане на обектите.	изискванията за	В	2024-2025	Община	Общински бюджет	1000	Брой констатирувани нарушения/годишно	принос намалението на ФПЧ10 с 1 ug/m3	към
	Мярката се изпълнява.			Трявна						
	Контролът върху изискванията за минимално озеленяване на производствени, жилищни и др. обекти се извършва от ДНСК и Главния архитект на Общината, в зависимост от категорията на строежа. При подаване на технически проекти се изисква в тях да бъде включена част вертикална планировка. Не са установени нарушения									

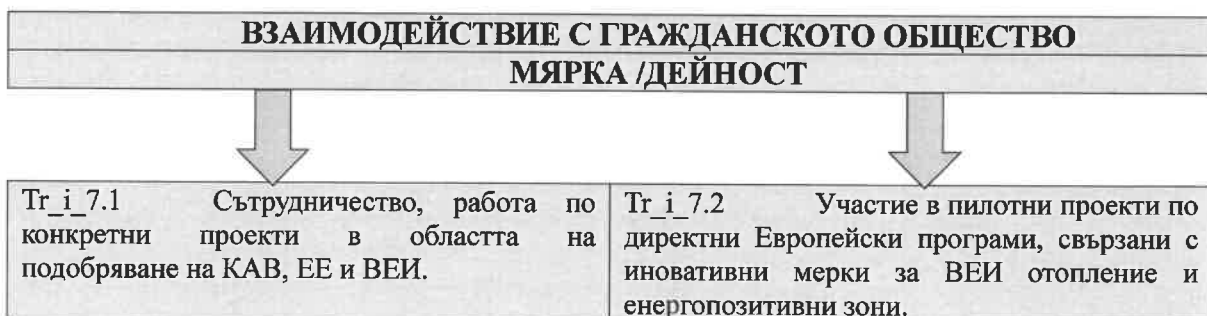
5. ТРАНСПОРТ - НАМАЛЯВАНЕ НА ОБЩИТЕ ИМИСИИ ФПЧ₁₀ С 5%

6. УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

7. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Краткосрочни мерки 2024-2025 г.									
5. Транспорт - намаляване на общите емисии ФПЧ ₁₀ с 5%									
Tr_f_5.1	Въвеждане на изискването за притежание на стандарт не по-нисък от ЕВРО 4 за превозните средства при провеждане на обществени поръчки за градски транспорт.	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	2000	Превозни средства в градския транспорт със стартир над ЕВРО 4 - бр.	принос към общото намаляване емисиите	
През отчетния период не са провеждани обществени поръчки за избор на изпълнител за осъществяване на обществен превоз									
Tr_i_5.2	Подготвяне на ежегодни кампании по време на Европейската седмица на мобилността и стимулиране на алтернативните начини на придвижване	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет на операторите	2000 лв./г	Проведена кампания – 1 бр.	принос към общото намаляване емисиите	
Мярката е изпълнена.									
През 2025г., Община Трявна е организираща две кампании, с призив към алтернативни начини на придвижване и да се използват възможно най-малко автомобили за по-малко вредни емисии и по-чиста околна среда.									
Проведен е поход с велосипеди до близко населено място									
Tr_t_5.3	Техническо проектиране на алтернативни придвижвания на територията на града, включително изграждане на велоалеи.	С	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	50 000	Изградени пешеходни алеи/велоалеи – бр.	принос към общото намаляване емисиите	
През отчетната година е изготвен технически проект за велоалея от ул. „Тепавица“ до Парк „Божковска поляна“ с дължина 1 км. Осигурено е финансиране по Програма Развитие на регионите 2021-2027									

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

6. Управление на качеството на атмосферния въздух									
Tr_i_6.1	Теренно проучване и създаване на регистър на зоните, потенциални източници на прах („кални петна“) на територията на общината и ежегодната му актуализация	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	10 000	Сформирана работна група от общината за идентифициране на „калните петна“ – 1 брой Създаден регистър на „калните петна“ – 1 брой Актуализиран регистър на калните петна – 2 броя	Ефект по приоритети	всички
<p>Качеството на въздуха в община Трявна се определя като "Умерено" или "Добро"(следи се периодически https://meteogradar.bg/)</p> <p>Потенциални зони с повишена запрашеност са главни пътни артерии с по-интензивен трафик, които показват по-високи нива прах от движението на автомобили и жилищни зони, в които има отопление на твърдо гориво-основен източник на ФПЧ10 и ФПЧ2.5. Локално запрашаване се появява временно в райони с активно строителство или ремонтни дейности.</p>									
Tr_i_6.2	Обучения на експерти от общината по въпросите на КАВ	В	2024-2025	Община Трявна	общински бюджет	5000	Брой обучения проведени с участието на експертите от Община Трявна - 5 броя	Ефект по приоритети	всички
Мярката не е изпълнена									

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ НИВАТА НА ЗАМЪРСИТЕЛИТЕ И ДОСТИГАНЕ НА НОРМИТЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ, ПО ПОКАЗАТЕЛ ФПЧ10 НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТРЯВНА ПРЕЗ 2025г.

Tr_i_6.3	Ежегодно провеждане на съвместни проверки, от междуведомствената комисия с представители на общината, РИОСВ и ОД на МВР за използването на отпадъчни материали за отопление, даване на предписания и глобяване	В	2024-2025	Община Трявна	Общински бюджет	1000	Документ създадена комисия – 1 брой (заповед или др. Намаляващ брой констатирани случаи за неспазване на разпоредбите на нормативната уредба – броя/година	Ефект по приоритети	всички
Мярката не е изпълнена									
7. Взаимодействие с гражданското общество									
Tr_i_7.2	Сътрудничество, работа по конкретни проекти в областта на подобряване на КАВ, ЕЕ и ВЕИ	В	2024-2025	Община Трявна	-	-	Реализирани проекти – бр.	Ефект по приоритети	всички
Tr_i_7.2	Участие в пилотни проекти по директни Европейски програми, свързани с иновативни мерки за ВЕИ отопление и енергопозитивни зони.	В	2024-2025	Община Трявна	-	-	Реализирани проекти – бр.	Ефект по приоритети	всички

ИЗВОДИ:

Видно от представената информация в настоящия отчет, през 2025 година има напредък и са изпълнявани дейности в по-голяма част от мерките, предвидени в Програмата за намаляване нивата на замърсителите и достигане на нормите за качество на атмосферния въздух, по показател фини прахови частици с размер до 10 µg (ФПЧ₁₀) на територията на град Трявна 2024-2028г.

От голямо значение по отношение на индикатора за резултат Намалени емисии на ФПЧ са ежегодно възстановяване и асфалтиране на уличната настилка, миене и мокро почистване на уличната мрежа и площи за обществено ползване (по график) и поддържане на зелените площи.

- ✦ През отчетния период Административната сграда на Община Трявна и Старчески дом са преминали от отопление на гориво нафта на VRF система (термопомпи).
- ✦ ДГ „Светлина“ е преминала от отопление на пелети към VRF система (термопомпи) и е изграден ФЕЦ.
- ✦ Народно читалище „Пенчо Славейков 1871“ има изградена VRF система (термопомпи)
- ✦ Изготвен е технически проект за велоалея от ул. Тепавица до Парк „Божковска поляна“ с дължина 1 км. Осигурено е финансиране по Програма Развитие на регионите 2021-2027
- ✦ Основен ремонт на ул. "Люляк", гр. Трявна /ПИ 73403.501.2853 от кръстовището с ул. "Асеновци" до кръстовище с GAB 3303 с. Рашовите;
- ✦ Строително-монтажни работи на обект: "Ремонт паважни настилки на ул."Бачо Киро", ул."Ангел Кънчев" и ул. "Уста Иван", гр. Трявна;
- ✦ Извършван е текущ ремонт и поддържане на републиканските пътища в границите на градовете Трявна и Плачковци през 2025 г. ;
- ✦ Обособяване на зона за отдих „ Кът за отдих с панорамна гледка “ гр. Трявна,
- ✦ Озеленяване на паркове и градинки чрез засаждане на дървета, декоративни храсти и цветя;
- ✦ Насърчавано е придвижването пеша, с електрически автомобили и с велосипеди с цел да се използват възможно най-малко автомобили за по
- ✦ Рехабилитация и/или реконструкция на участък от общински път GAB 2276, община Трявна (гр. Трявна - с. Престой). Дейностите по строителството се изпълняват към момента, положен е първият слой асфалт, направени са нови канавки, предстои обекта да бъде завършен през 2026г. малко вредни емисии и почиста околна среда.
- ✦ Рехабилитация и/или реконструкция на участък от общински път GAB 2276, община Трявна (с. Престой - с. Бахреци) Дейностите по строителството са изпълнени изцяло, направени са нови канавки, положен е нов асфалт, монтирани са нови пътни знаци и мантинели, пътят е с нова маркировка. Обектът е въведен в експлоатация през ноември 2025г. от РДНСК.
- ✦ Рехабилитация и/или реконструкция на участък от общински път GAB 3303, община Трявна (с. Рашовите) - Строително ремонтните дейности са започнали през 2025г., предстои да бъдат завършени през 2026г.

- ✦ Изготвяне на технически проект за нуждите на община Трявна GAB 2275 от кв. Късовци до кв. Стоевци, гр. Плачковци. Изготвен е технически проект, който е одобрен от Главния архитект на общината и е издадено Разрешение за строеж. Подадено е искане за финансиране на дейностите по ремонт на пътя към МРРБ, като обектът е включен за финансиране към инвестиционната програма на община Трявна по Приложение 3 към ЗДБРБ за 2025г.
- ✦ Реконструкция и основен ремонт в кв. Светушка, гр. Трявна – Община Трявна е сключила споразумение за финансиране на „Реконструкция на улици в община Трявна - етап 2“, включващ улици „Цаньо Шишков“ и „Захари Петров“ Дейностите по строителството са изпълнени и обекта е въведен в експлоатация през 2025г.
- ✦ Извършен е основен ремонт на ул. "Васил Априлов", гр. Трявна, обектът е въведен в експлоатация през юни 2025г.
- ✦ Основен ремонт и рехабилитация на пътна връзка Трявна - Царева ливада - Дряново, III – 609 – извършен е текущ ремонт на пътя от Агенция пътна инфраструктура, като е поставена и маркировка на участъка.
- ✦ Изграждане на пътна връзка гр. Трявна - с. Боженци, община Габрово – Изготвени са предпроектни проучвания, на базата на които е изработено задание за проектиране.
- ✦ Зацветяване и озеленяване на площи на територията на гр. Трявна

